

1

ΖΑΧΑΡΩΤΑ, ΖΑΧΑΡΩΤΑ!

Για ποιο λόγο βρίσκομαι εδώ; Κάθισα νωχελικά δίπλα στο φίλο μου, τον Αλφ Τάιντμαν, στην εσώπορτα του μεγάλου καλοκαιρινού σπιτιού του Σάι Μπάμπα, όπου μένει όταν βρίσκεται στην Μπάνγκαλορ. Ήταν βράδυ. Τα έντομα πετούσαν κυκλικά γύρω από τα φώτα, και μια σαύρα, τρέχοντας σπασμωδικά, σχημάτιζε ένα ζικ ζακ πάνω στον τοίχο. Διερωτόμουν πώς κατάφερνε να μην πέφτει. Τα μάτια μου κουράστηκαν ψάχνοντας να βρουν βεντούζες στα πόδια της.

Ήμουν α εξουθενωμένος. Τα κόκαλα και η πλάτη μου πονούσαν από το πολύωρο σταυροπόδι στο έδαφος. Το στομάχι μου γόγγυζε αντιδρώντας στ' άγνωστα γι' αυτό καυτερά ινδικά φαγητά. Μέσα σε δέκα μέρες είχα χάσει γύρω στα πέντε κιλά. Στο ταβάνι ένας πρωτόγονος ανεμιστήρας περιστρεφόταν με πολύ αργό ρυθμό, έτσι που μόλις κατάφερνε να κάνει τον αέρα να κυκλοφορεί, χωρίς όμως να καταφέρνει να ταράξει την οκνηρή, σκυθρωπή διάθεσή μου.

Δυο μεγάλοι ξύλινοι ελέφαντες τοποθετημένοι πάνω σε βάσεις, με τις προβοσκίδες ψηλά, φρουρούσαν την πόρτα που οδηγεί στο εσωτερικό του σπιτιού. Μπροστά μου, στη μια πλευρά, υπήρχε ένα σκαμνάκι και μια καρέκλα που ήταν καλυμμένη με κομμάτια από κόκκινο βελούδο κι έμοιαζε με μικρό θρόνο. Ήταν το μοναδικό έπιπλο στο άδειο δωμάτιο και το χρησιμοποιούσε συχνά ο Μπάμπα.

«Ούτε νεκρό δεν θα μ' έβρισκες στην Ινδία», είχε πει ευγενικά ο αδελφός μου Ντον, όταν ήρθε να με αποχαιρετήσει κατά την αναχώρησή μου. «Σαμ, τι ψάχνεις να βρεις;

Είσαι ένας επιτυχημένος ψυχίατρος κι έχεις μια καλή πανεπιστημιακή έδρα. Έχεις μια ευτυχισμένη και υγιή οικογένεια. Το σπίτι σου βρίσκεται κοντά στον ωκεανό και απολαμβάνεις το πιο ευχάριστο κλίμα του κόσμου. Τι άλλο θα μπορούσες να ζητήσεις; Πηγαίνοντας στην Ινδία για να κυνηγήσεις κάποιο όνειρο, βάζεις σε κίνδυνο την υγεία σου, στενοχωρείς την οικογένειά σου και τελικά ενεργείς επιπόλαια, τρελά!»

Πολλές φορές είχα κι εγώ προβληματιστεί μ' αυτή την εσωτερική δυσθυμία μου και την παλιά αναζήτησή μου για ένα βαθύτερο νόημα στη ζωή. Τελευταία μάλιστα είχα κυριολεκτικά κατακλυστεί από την πρόσφατη φιλολογία σχετικά με την τηλεπάθεια, τη μαντεία, τους ανθρώπους με θεραπευτικές ικανότητες, την αναζήτηση άλλων διαβαθμίσεων της συνειδητότητας και άλλων διαστάσεων της πραγματικότητας. Υπάρχουν πραγματικά αυτά τα φαινόμενα; Κι αν υπάρχουν, κατά πόσο θα μπορούσαν να δια φωτίσουν την έννοια και το σκοπό της ζωής;

Δεν είναι άραγε νευρωτικό να κάνει κάποιος το γύρο του κόσμου αναζητώντας τον άνθρωπο που λέγεται ότι κατέχει τις απαντήσεις σ' αυτές τις παμπάλαιες ερωτήσεις και, κατά τις ίδιες φήμες, έχει επίσης τη δυνατότητα να κάνει θαύματα;

Είχα ασχοληθεί με την ψυχιατρική για εννιά χρόνια. Ταυτόχρονα με την ιδιωτική μου εξάσκηση, ήμουν α υφηγητής της έδρας της Ψυχιατρικής στο Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας, στο Σαν Ντιέγκο. Είχα κουράρει χιλιάδες ασθενείς και κατά τη διάρκεια των σπουδών μου είχα υποβληθεί σε ψυχανάλυση, αναζητώντας για πολλά χρόνια το δρόμο για μια βαθύτερη έννοια στη ζωή και για ψυχική γαλήνη. Παρ' όλα αυτά, υπέφερα ακόμα ψυχικά και συνέχιζα να ψάχνω.

Ελπίζω να είσαι ευχαριστημένος, Σαμ, σκέφτηκα λυπημένα. Αυτός ο Σάι Μπάμπα, με τις υποτιθέμενες δυνάμεις του, που μοιάζουν με αυτές του Χριστού, δεν σου έχει ρίξει ούτε μια ματιά. Δεν ξέρει καν ότι υπάρχεις.

«Αλλά μπορεί να υλοποιεί αντικείμενα», μου είχαν πει. «Είναι πανταχού παρών, παντογνώστης και παντοδύναμος· είναι γεμάτος αγάπη».

Τον είχα παρακολουθήσει τις δέκα τελευταίες μέρες, αλλά ακόμη αμφέβαλλα. Κάθε λίγο έμοιαζε να υλοποιεί κάτι, αλλά ήμουν πολύ μακριά για να διακρίνω ακριβώς τι έκανε. Αλήθεια, ποιος άνθρωπος στα λογικά του θα μπορούσε να πιστέψει ότι πραγματικά υπάρχει κάποιος που έχει τη δυνατότητα να δημιουργεί κάτι από το τίποτα, από σκέτο αέρα; Τα μαγικά τρικ και οι οφθαλμαπάτες είναι βέβαια άλλο θέμα.

Ο Σάι Μπάμπα μόλις είχε τελειώσει μία ενενηντάλεπτη ομιλία του μπροστά σε πεντακόσια άτομα, μια ομιλία που με αποσταθεροποίησε τελείως. Αυτά που είχε πει όχι μόνο ήταν αντίθετα με τη σύγχρονη ψυχιατρική σκέψη, αλλά έμοιαζαν ξεπερασμένα και από ψυχιατρική άποψη ήταν άσχετα. Η απληροφόρητη πρόκλησή του στο σύστημα που πίστευα ήταν το τελευταίο χτύπημα. Πώς θα μπορούσα, έστω και για μια στιγμή, να μελετήσω τέτοιες ανοησίες;

Εκπαιδευμένος στην πιο σύγχρονη χώρα του κόσμου, στα καλύτερα σχολεία και πανεπιστήμια, γαλουχημένος με τις πιο προηγμένες θεωρίες και κάτοχος της πιο σύγχρονης ψυχιατρικής τεχνικής, πώς μπορούσα να περιμένω να βρω κάτι το αξιόλογο εδώ; Ήξερα περισσότερα για το νου, τα αισθήματα και το δρόμο προς την εσωτερική γαλήνη απ' οποιονδήποτε άνθρωπο εδώ, σ' αυτή την πρωτόγονη και υποανάπτυκτη χώρα! Ο Σάι Μπάμπα να διδάξει εμένα σχετικά με το δρόμο προς την εσωτερική γαλήνη; Αυτό το ταξίδι ήταν πραγματικά μια άσκηση αυτοβασανισμού!

Σε λίγα λεπτά ο φίλος μου Αλφ κι εγώ θα κατευθυνόμαστε προς την έξοδο του ερημητηρίου για να μπούμε στο ταξί που θα μας έφερνε πίσω στην Μπάνγκαλορ.

«Αισθάνομαι φριχτά, Αλφ, κάπως σαν να γίνομαι κομμάτια. Ίσως θα πρέπει να επιστρέψω σπίτι μου νωρίτερα απ' ό,τι υπολόγιζα». Ο Αλφ κούνησε το κεφάλι του, μ'

ένα κουρασμένο χαμόγελο στα χείλη.

Κοίταξα το έδαφος και τα γυμνά μου πόδια. Έπαιζα τα δάχτυλά μου από αμηχανία. Το ταξίδι μου ήταν μία αποτυχία. Ήρθα αναζητώντας το νόημα της ζωής και το μόνο που κατάφερα ήταν να μπερδευτώ. Δεν αντίκρισα ούτε θαύματα ούτε υπεράνθρωπες δυνάμεις. Ήμουνά ένας μεταξύ χιλιάδων, άγνωστος στον Σάι Μπάμπα. Πρέπει να ήμουνά πολύ ανόητος, και σίγουρα ήταν καιρός να γυρίσω σπίτι μου.

Και ξαφνικά εμφανίστηκε. Γρήγορα και με χάρη προχώρησε προς το μέρος μας, χαμογελώντας, γεμάτος χαρά. Κρατούσε δύο κομμάτια καραμέλα και είπε: *Ζαχαρωτά, ζαχαρωτά*. Γεμάτο μακαριότητα και αγάπη το βλέμμα του κράτησε το δικό μου καθηλωμένο. Τι μήνυμα σ' αυτά τα μάτια! Έμοιαζαν να μιλάνε για μίαν αντίληψη πέρα από τη δική μου. Αισθάνθηκα ρίγη και είχα την καθαρή εντύπωση ότι αυτός ο άνθρωπος ήξερε τα πάντα για μένα κι αντιδρούσε στο συναίσθημα απελπισίας που με είχε κυριέψει.

Δέκα μέρες τώρα δεν μου είχε δείξει ούτε ένα σημάδι αναγνώρισης. Πώς λοιπόν τώρα ήξερε ποιος ήμουνά και τι σκεφτόμουνά, όταν εδώ και μόλις ένα λεπτό ήταν περικυκλωμένος από εκατοντάδες ανθρώπους κι εγώ βρισκόμουν έξω από το πεδίο της όρασής του;

Τι είχε επικοινωνήσει μαζί μου εκείνη τη στιγμή; Το Σύμπαν... Κάτι σαν να έσπασε μέσα μου. Αισθάνθηκα μέρος από την ευτυχία και την αγάπη του Σάι Μπάμπα, καθώς διαπερνούσε την ψυχή μου και άκουσα τον εαυτό μου να γελάει σαν παιδί. Πόσο μεγάλη αγάπη και τρυφερότητα υπήρχε στην παρουσία αυτού του πλάσματος!

Ποιος ήταν;

Το παραφουσκωμένο συναίσθημα της «σπουδαιότητας» μου και η εγωιστική προσκόλληση στις δικές μου αξίες και πεποιθήσεις έμοιαζαν να γίνονται σκόνη ξαφνικά, ανοίγοντας το δρόμο σ' ένα συναίσθημα δέους και μυστηρίου. Σε μια εκθαμβωτική, σε μια απίστευτη στιγμή, αισθάνθηκα μεταμορφωμένος. Μετά κατάλαβα ότι ο καθένας

μας μπορεί να μεταμορφωθεί με τον ίδιο τρόπο... ότι όλοι έχουν αυτή την ευλογημένη δυνατότητα.

Ο Μπάμπα έστριψε γρήγορα κι εξαφανίστηκε, με τον ίδιο τρόπο που είχε εμφανιστεί, αφήνοντάς με άναυδο, με το στόμα ανοιχτό, εκθαμβωμένο και ταπεινό.

«Μα τι ήταν αυτό;» κατάφερα τελικά να ρωτήσω τον Αλφ, κοιτάζοντας το πρόσωπό του που έλαμπε.

«Ε λοιπόν, αν νομίζεις ότι αυτή είναι μια κοινή καράμελα, είσαι πολύ γελασμένος. Να τη φας», μου είπε. Καθώς την έτρωγα, αισθάνθηκα ότι η γλυκιά γεύση που άφηνε στο στόμα ταίριαζε απόλυτα με το θαυμάσιο συναίσθημα που διαχυνόταν μέσα μου. Κοίταξα τον Αλφ και αισθάνθηκα ότι το πρόσωπό μου έλαμπε επίσης. «Θα μείνω», είπα.

Ο Δρ Υ. J. Rao,² διευθυντής του τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου της Οσμανίας, στο Χαϊντεραμπάντ, υπήρξε ο πλέον κατάλληλος αυτόπτης μάρτυρας της εμφανούς μεταλλαγής μιας στερεάς πέτρας σε κάτι εντελώς διαφορετικό, ενώ ταυτόχρονα πήρε κι ένα πολύτιμο πνευματικό μάθημα για κάθε ενδεχόμενο.

Μια μέρα στο Πουτταπάρτι³ ο Μπάμπα σήκωσε από το έδαφος ένα άμορφο κομμάτι σπασμένου γρανίτη και δίνοντάς το στον καθηγητή Rao τον ρώτησε τι περιείχε. Ο γεωλόγος ανέφερε μερικά από τα διάφορα ορυκτά της πέτρας.

Μπάμπα: Δεν εννοώ αυτά, αλλά κάτι βαθύτερο.

Rao: Μόρια, άτομα, ηλεκτρόνια, πρωτόνια...

Μπάμπα: Όχι, όχι, βαθύτερο ακόμα.

Rao: Δεν ξέρω, Σουάμι.

2. Από το βιβλίο του Howard Murphet, *Sai Baba: Man of Miracles*, Frederick Muller Ltd., Λονδίνο 1971, σ. 156.

3. Χωριό της νότιας Ινδίας όπου γεννήθηκε και μεγάλωσε ο Σάτβα Μπάμπα, καθώς και η τοποθεσία του ερημητηρίου του.

Ο Μπάμπα πήρε τότε την πέτρα από το γεωλόγο και, κρατώντας την ψηλά με τα δάχτυλά του, φύσηξε πάνω της. Ο καθηγητής Rao λέει ότι, αν και δεν την έχασε ούτε μία στιγμή από τα μάτια του, όταν ο Μπάμπα του την επέστρεψε, αυτό το άμορφο κομμάτι από γρανίτη είχε μεταβληθεί σ' ένα αγαλματάκι του Θεού Κρίсна που έπαιζε φλογέρα. Έκπληκτος ο γεωλόγος διαπίστωσε ότι υπήρχε επίσης διαφορά στο χρώμα και στη σύνθεση της πέτρας.

Μπάμπα: *Βλέπεις; Πέρα από τα μύρια και τα άτομά σου, υπάρχει ο Θεός μέσα στην πέτρα. Και Θεός σημαίνει γλύκα και χαρά. Σπάσε τώρα το πόδι του αγάλματος και δοκίμασέ το.*

Ο καθηγητής Rao έσπασε το πόδι του αγάλματος με μεγάλη ευκολία και όταν το δοκίμασε ανακάλυψε ότι η πέτρα είχε μεταβληθεί σε καραμέλα!

Με το επεισόδιο αυτό, ο καθηγητής Rao έμαθε κάτι πέρα από τα λόγια και τη σύγχρονη επιστήμη και ακόμα πέρα από τα όρια της λογικής του ανθρώπου: Η επιστήμη μάς δίνει μόνο την πρώτη λέξη, και η τελευταία λέξη είναι γνωστή μόνο στους μεγάλους πνευματικούς επιστήμονες, όπως ο Σάι Μπάμπα.

Όσο ψηλά κι αν πετάξει ένα πουλί, αργά ή γρήγορα θα έρθει να κουρνιάσει στην κορυφή κάποιου δέντρου, για να χαρεί την ησυχία. Έτσι θα έρθει επίσης μια μέρα όπου ακόμα και ο πιο αλαζών, ο πιο ισχυρογνώμων, ο πιο άπιστος, ακόμα κι αυτός που ισχυρίζεται ότι δεν υπάρχει γαλήνη στο στοχασμό του Ανώτερου Εαυτού θα προσεύχεται: Θεέ μου, χάρισέ μου παρηγοριά, δύναμη και χαρά.

